

439

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

1

Literatūras, ziņātūrē, pedagoģē

Emma Andersonē

(1900. 09. 06. - 1992. 11. 04.)

F. 439

Pastāvīgi glabājamo lietu
apraksts № 1
par 1982. - 1993. g.

6309

MAM.

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

Literatūras zinātniece, pedagoge

EMMA ANDERSONE

(1900.09.06. - 1992. 11.04.)

Fonds Nr. 439

Apraksts Nr. 1

1932.-1993.

2

Priekšvārds.

I.

Literatūras zinātniece un pedagoge, filologijas zinātņu kandidāte (1958), PSKS biedre (1957) Emma Andersone, dzimusi 1900. gada 9. jūnijā Rīgas apriņķa Skultes pagasta kalpu ģimenē. Māte Marija Andersone un tēvs Jānis Andersons visu mūžu strādāja Skultes pagastā pie dažadiem zemes īpašniekiem. Mūža nogalē tēvs rentēja 2,8 ha zemes. Pēc viņa nāves (1920) rūpes par ģimeni uzņēmās māte un bērniem sākās darba gaitas. Andersonu ģimenē bija trīs bērni. Jaunākā meita Vilma (dz. 1902.g.) nomira 1910. gadā. Vecākā meita Marta (dz. 1898.g.) apprecējās ar Eduardu Ārgali (miris Skultē 1934. gadā) un nodarbojās ar laukkopību. Māte un māsa ilgus gadus pavadījušas Skultes pagasta "Jaunpriedītēs", kas līdz 1919. gadam bija arī Emmas Andersones dzīves vieta.

E.Andersone mācījusies Skultes pagasta skolā, vēlāk - draudzes skolā, pēc tam - Pēterupes progimnāzijā. No 12. dzīves gada viņa pastāvīgi sāka pelnīt, strādājot par kalponi un laukstrādnieci Skultes pagastā.

1919. gadā viņa iestājās Rīgas 4. vidusskolā, kur nomācījās līdz 1921. gadam. Pabeigusi vidusskolu, E.Andersone 1921. gadā iestājās Latvijas universitātes filologijas fakultātes baltu filologijas nodalā. Līdzekļus mācībām un iztikai viņa pelnīja pati, pasniedzot privātstundas un strādājot dažādus gadījuma darbus. 1923. gadā E.Andersone saslima ar plaušu tuberkulozi un bija spiesta studijas pārtraukt uz vairākiem gadiem.

1927. gadā E.Andersone sāka strādāt Nodokļu departamenta spirta monopola nodalā, kur izpildīja vecākās kancelejas ierēdnes, vēlāk grāmatveža palīdzes pienākumus. 1930. gadā viņa atsāka studijas, kuras beidza 1934. gadā.

Tajā pašā gadā viņa pārtrauca darbu nodokļu departamentā un sāka strādāt par latviešu valodas un literatūras skolotāju I Daugavpils gimnāzijā. 1940. gadā pēc padomju varas nodibināšanās E.Andersone pārnāca dzīvot uz Rīgu un sāka strādāt Rīgas I vidusskolā par latviešu valodas un literatūras skolotāju. Paralēli

skolotājas darbam viņa 1941. gada pavasarī iestājās darbā pie Izglītības ministrijas nodibinātajā pedagoģiskajā kabinetā par metodiku. Otrā pasaules kara gadus viņa pavadīja okupētajā Latvijā, dzīvoja bez pases un pierakstišanās dažādās vietās, visilgāk Skultes pagasta "Jaunpriedītēs" pie māsas un "Vecsiliņos". Materiāli Emīmu Andersoni atbalstīja māsa, kas bija 2,8 ha zemes rentniece.

1944. gada rudenī E. Andersone atgriezās Rīgā, sāka strādāt Izglītības ministrijā par inspektori, vēlāk arī Kvalifikācijas celšanas institūtā par metodiku un no 1945. gada maija par minētā institūta latviešu valodas un literatūras katedras vadītāju. 1948. gadā viņu iecēla par Izglītības ministrijas Augstskolu daļas vecāko inspektori. Paralēli minētajiem pienākumiem E. Andersone strādāja arī "Padomju Latvijas Skolas" redakcijā par Skolu daļas vadītāju. 1950. gadā E. Andersone bija uzsākusi lektores darbu Republikāniskajā partijas skolā^{*} pie LK (b) PCK (vēlāk LKP CK), un pāsniedza lekcijas latviešu literatūrā.

No 1951. gada jūnija viņa kļuva par Latvijas PSR Zinātnu akadēmijas Vēstures un materiālās kultūras institūta zinātnisko līdzstrādnieci. Kapitālisma vēstures sektorā E. Andersone no 1958. gada līdz 1965. gadam, t. i., līdz aiziešanai pensijā, veica vecākās zinātniskās līdzstrādnieces pienākumus. E. Andersone pētījusi 19.^{gs.} 2. puses – 20. gs. 2. puses latviešu izglītības, kultūras un literatūras vēstures jautājumus, palīdzējusi izstrādāt literatūras mācīšanas zinātnisko metodiku, piedalījusies hrestomātiju un literatūras programmu ~~rakstīšanā~~^{sastādīšanā}, kuru saturs atbildē marksistiskajai ideologijai. Sarakstījusi Latvijas PSR pirmos literatūras vēstures apcerējumus vidusskolām (1949), atbilstoši tā laika ideologiskajām un pedagoģiskajām prasībām. Aizstāvējusi disertāciju (1958) par tēmu "Dzejoļu krājums "Gals un sākums" Raiņa lirikas attīstībā".

* skolas nosaukums vairākkārt mainīts

4

1947. gada 28. martā par labu darbu LPSR Augstākās Padomes Prezidijs E.Andersonei piešķīra Nopelniem bagātās skolotājas Goda nosaukumu, 1947. gada 6. novembrī apbalvoja ar Goda rakstu (sakarā ar LOSR 30. gadadienu), bet 1950. gada 21. jūlijā piešķīra Darba Sarkanaā Karoga ordeni, sakarā ar Padomju Latvijas 10. gadadienu.

E.Andersone 1977. gadā saņēmisi LPSR Valsts prēmiju par latviešu strēlnieku vēstures pētījumiem.
**

Visu mūžu viņa bija uzticīga L.Pegles paustajām idejām, kas spēcīgi ietekmēja visu E.Andersones jaunību un turpmākās dzīves gadus. Viņa smagi pārdzīvoja komunistiskās partijas iziršanu un PSRS sabrukumu.

Smagas slimības rezultātā (hroniska kreisās gūžas locītavas iekaisums) izolēta no reālajām politiskajām, sociālajām un ekonomiskajām norisēm, viņa mūža nogalē dzīvoja ļoti savrupi un pievērsās tikai literārajam darbam.

E.Andersones zinātniskā un literārā darba dokumentus, darbam savāktos materiālus, saraksti u. c. dokumentus valsts glabāšanā nodeva E.Andersone 1985. gada 9. septembrī. Valsts glabāšanā piegēma 14.861 lapu par 1960. - 1980. gadiem.

Dokumenti tika nodoti nesakārtotā veidā. Dokumentu vērtības ekspertīzes un aprakstišanas laikā konstatēts lielāks lapu skaits, nekā minēts fonda pieņemšanas aprakstā. Apstrādes laikā fonds papildināts ar vienu biogrāfisko dokumentu.

E.Andersones fonda 1. aprakstā iekļauti viņas zinātnisko un literāru darbu melnraksti, uzmetumi, menuiskripti, darbam savāktie materiāli, biogrāfiskie un dienesta dokumenti, sarakste. Fondā ir ļoti maz biogrāfisko dokumentu un fotogrāfiju, tādēļ atsevišķas šo dokumentu grupas netika veidotas. Biogrāfiskie dokumenti pievienoti dienesta dokumentu grupai, norādot to sistematizācijas shēmā. Fotogrāfijas, kas liecina par E.Andersones pazīmām, iekļautas sarakstes grupā.

** par darbu "Sarkanais strēlniekslatviešu literatūrā" (1963) un par piedališanos krājuma "Latviešu strēlnieku vēsture (1915-1920)" sarakstīšanā, izd. 1970.g. - latv. val., 1972.g. - krievu val.

*** pamats: LPSR CVORA EPK 05.11.85. sēdes protokols Nr. 5.

Lietas sistematizētas pēc tematiskās pazīmes. Hronoloģija ievērota tēmas robežās. Lietu numerācija nepārtraukta. Sistematizējot zinātniskā un literārā darba materiālus, pētijumiem un literārajiem darbiem savāktie materiāli veido savrupu tematisku grupu, kas iekļauta lielākas arhīva dokumentu grupas ietvaros. Par konkrētām tēmām savāktie materiāli un dokumenti (atsevišķi raksti u. c. zinātniskie darbi) izmantoti (ar dažādu laika intervālu) vairākos E.Andersones zinātniskos pētījumos un literāros darbos, tādēļ stingras hronoloģiskās robežas vienmēr noteikt nav iespējams. Gadījumos, kad bija nepārprotami skaidra dokumenta izmantošana konkrēta darba tapšanā, par to minēts lietas virsraksta anotācijā.

Norāde uz svešvalodu (krievu) dota, tikai tad, ja lietā ir dokumenti vairākās valodās.

Kopumā vērtējot fondu, nozīmīga ir sarakste ar latviešu strēlnieku, literātu J.Balodi (J.Juliānu). Fonda dokumenti varētu izraisīt interesi, pētot personības veidošanos, kura pielāgojusies sociālisma ideoloģijas diktētajām prasībām. Vārdiskajā rāditājā visām personām vārdus neizdevās noskaidrot informācijas trūkuma dēļ.

Dokumenti par E.Andersoni glabājas arī Latvijas Zinātņu akadēmijā un Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzejā.

Lapu skaits lietās dažreiz pārsniedz noteikto tādēļ, ka lieta satur daudz maza formāta (1/6 no standarta) lapinās.

Priekšvārdū sastādīja:
vec. zin. līdzstrādniece

J.Kavants

30.05.1994.

6

Satura rādītājs.

1. Priekšvārds.
2. Dokumentu sistematizācijas shēma.
3. Vārdiskais rādītājs.
4. Nozīmīgāko E.Andersones zinātnisko darbu publikāciju saraksts.
5. Nozīmīgākās recenzijas par E.Andersones zinātniskajiem darbiem.
6. Saīsinājumu saraksts.
7. Zinātniskā un pedagoģiskā darba dokumenti.
8. Literārā darba dokumenti.
9. Dienesta un biogrāfiskie dokumenti.
10. Sarakste.

7

Dokumentu sistematizācijas shēma.

1. Zinātniskais un pedagoģiskais darbs.
- 1.1. Pētījumi par Raina dailradi un citu zinātnieku vērtējums par E. Andersones darbiem, kas vel-tīti Raina dailrades izpētei. 1.-22.
- 1.2. Pētījumiem savāktais materiāls. 23.-37.
- 1.3. Pētījumi par izglītību, literatūrvēstures, kultūrvēstures tēmām un citu zinātnieku vērtējums par E. Andersones ieguldījumu šo tēmu izpētē. 38.-63.
- 1.4. Pētījumiem savāktais materiāls. 64.-81.
- 1.5. Pētījumi par latviešu strēlniekiem, at-sauksmes par E. Andersones veikumu tēmas izpētē. 82.-100.
- 1.6. Pētījumiem savāktais materiāls. 101.-116.
- 1.7. Lektores darba materiāli. 117.-119.
2. Literārais darbs.
- 2.1. Literārais apraksts "Reālisti", atsauksmes un diskusijas par šo darbu. 120.-139.
- 2.2. Literārais apraksts "Uguns pazemē" ("Reālistu" turpinājums). 140.-146.
- 2.3. Darbam savāktais materiāls. 147.
- 2.4. Literārais apcerējums "Neaizmirstamie" un dramatizēts tēlojums par L. Paegli. 148.-152.
- 2.5. Darbam savāktais materiāls. 153.-155.

2.6. Atminu tēlojums "Pasauli meklējot".	156.-163.
2.7. Dzejolu krājumi.	164.-176.
2.8. Atminu tēlojums "Jūnijs gaismā".	177.-178.
2.9. Sarakste par tēlojumu un raksti periodikā par E.Andersones literāro darbību.	179.-180.
3. <u>Dienesta un biogrāfiskie dokumenti.</u>	181.-189.
4. <u>Sarakste.</u>	
4.1. Vēstules E.Andersonei.	190.-19 ^z 7.
4.2. E.Andersones vēstules.	198.-200.

Vārdiskais rādītājs.

Balodis Jūlijs (arī Julians Jūlijs) - latviešu strēlnieks -
98., 190.-194.

Baumanis Pēteris (arī Lavins Pēteris) - militārais darbinieks -
98., 115.

Damburs Edgars - rakstnieks, literatūras kritikis - 21., 22.

Eisule Valentina - žurnāliste, literatūras kritike - 137.

Golosovskis I. - rakstnieks - 196.

Grase Helga - latviešu valodas un literatūras mācīšanas meto-
dike - 20.

Grigulis Arvīds - rakstnieks - 181., 187.

Jansons Jānis Alberts - folklorists, literatūras vēsturnieks - 81.

Jākobsons K. - latviešu strēlnieks - 115.

Joass Oskars - skat. Rihters Oskars - 63.

Julians Jūlijs - skat. Balodis Jūlijs - 98., 190.-194.

Kalnbērziņš Jānis - partijas un padomju valsts darbinieks - 198.

Kalniņš Jānis - rakstnieks - 136.

Kalve Milda - literatūras zinātniece - 12.

Kraulinš Kārlis - literatūras zinātnieks - 3., 57., 80.

Keniņš Atis (arī Kēniņš Atis) - dzejnieks - 9.

Kēniņš Atis - skat. Keniņš Atis - 9.

Lavins Pēteris - skat. Baumanis Pēteris - 98., 115.

Losberga Milda - dzejniece - 12.

Maurīna Maiga - literatūras zinātniece - 20.

Miesnieks K. - latviešu strēlnieks - 195.

Niedre Jānis - rakstnieks - 40., 79., 181.

Paegle Leons - rakstnieks - 153., 154., 155.

Paegle-Frankevica Olga - skolotāja, literāte, L.Paegles māsa - 153.

Pelēkais Kārlis (arī Upmalis Kārlis) - dzejnieks - 63.

Ratnieks Kārlis - revolucionārās kustības dalībnieks, partijas
darbinieks, pedagogs - 11.

Rihters Oskars (arī Joass Oskars) - rakstnieks - 63.

Sakse Anna - rakstniece - 181.

Siliņš Igors - Daugavpils 1. gimnāzijas audzēknis - 147., 199.²⁰⁰.

Sokols Ēvalds (arī Svimpuls Ēvalds) - literatūras zinātnieks,
žurnālists - 11.

Staris Alfrēds - Pedagoģijas zinātniski pētnieciskā institūta
vecākais zinātniskais līdzstrādnieks - 179.

Strazdīns Kārlis - padomju darbinieks, vēsturnieks - 41.
Sudrabkalns Jānis - dzejnieks - 55.
Svimpuls Ēvalds - skat. Sokols Ēvalds - 11.
Upmalis Kārlis - skat. Pelēkais Kārlis - 63.
Valeinis Vitolds - literatūras zinātnieks un kritikis - 79.
Vetrovs V. - izdevniecības "Профиздат" direktora vietnieks -
196.
Voznaka Zoja - Daugavpils Pedagoģiskā institūta pasniedzēja -
137.
Zigmonte Dagnija - rakstniece - 179.

Nozīmīgāko E.Andersones zinātnisko darbu
publikāciju saraksts.

1. Latviešu folklora. - R.: LVI, 1951. - 78. lpp.
2. Pirmie raksti latviešu valodā. XIX gs. pirmā puse. XIX gs. 60.-80. gadi. - R.: LVI, 1951. - 1.-88. lpp.
3. XIX gs. 90. gadi un XX gs. sākums latviešu literatūrā (Veidenbaums, Aspazija, Blaumanis, Plūdonis, Brigadere). - R.: LVI, 1951. - 125. lpp.
4. XX gs. pirmie gadu desmiti latviešu literatūrā (Rainis, L.Paegle, E.Birznieks-Upītis). - R.: LVI, 1951.-162. lpp.
5. Latviešu padomju literatūra. 1. Andrejs Upīts.-R.: LVI, 1951. - 127. lpp.
6. Культура латышского народа во второй половине XIX века; Культура латышского народа в эпоху империализма.//История Латвийской ССР, т.2. Р. 1954, с. 199-248; 469-516.
7. Latviešu tautas kultūra XIX gs. otrā pusē; Latviešu tautas kultūra imperiālisma laikmetā.//Latvijas PSR vēsture. 2.sēj. R., 1955, 161.-199.; 379.-419. lpp-
8. Культура латышского народа во второй половине XIX в.; Культура латышского народа в начале XX в.; Культура латышского народа в период господства националистической буржуазии; Культурное строительство в Советской Латвии.//История Латвийской ССР. Сокращенный курс. Р., 1955, с.236-251; 234-358, 470-480; 557-576.
9. Latviešu tautas kultūra XIX gs. otraja pusē; Latviesu tautas kultūra XX gs. sākumā; Latviešu tautas kultūra nacionālistiskās buržuāzijas kundzības periodā; Kultūras celtniecība Padomju Latvijā.//Latvijas PSR vēsture. Saīsināts kurss. R., 1956., 210.-224.; 306.-319.; 417.-427.; 439.-511. lpp.
10. Сборник стихов "Конец и начало" в развитии лирики Райниса: Автограф. дисс. ... канд. филол. наук. - Р., 1958. 26 с.
11. Культурное строительство в Советской Латвии в 1917-1919 г.г.; Культура латышского народа в годы буржуазной власти; Культурное строительство в Латвийской ССР.//История Латвийской ССР, т.3. Р., 1958. с. 200-217; 411-461; 662-700.
12. Kultūras celtniecība Padomju Latvijā laikā no 1917. līdz 1919.g.; Latviešu tautas kultūra buržuāzijas varas gados.; Kultūras celtniecība Latvijas PSR//Latvijas PSR vēsture.; 3.sēj. R., 1959. 163.-177.; 330.-372.; 533.-463. lpp.
13. J.Rainis. Izlase. - R.: LVI, 1959, 548. lpp.

14. Sarkanais strēlnieks latviešu literatūrā 1917.-1940. - R.: LPSR ZA izd.-ba, 1963.-492.lpp.
15. Latviešu tautas kultūra XIX gs.obrajā pusē; Latviešu tautas kultūra XX gs. sākumā; Kultūras celtniecība Padomju Latvijā 1917.-1919.gadā; Latviešu tautas kultūra XX gs. 20. un 30. gados; Kultūras attīstība Padomju Latvijā.//Latvijas PSR vēsture. Saīsināts kurss. 2., pārstr. un papild. izd. R., 1967. 204.-222.; 303.-316.; 381.-389.; 455.-474.; 667.-729.lpp.
16. Raina dzeja.- R.; Zinātne, 1968.-531.lpp.
17. Kultūras un izglītības darbs latviešu strēlnieku pulkos.// Latviešu strēlnieku vēsture (1915.-1920.). R., 1970. 579.-612.lpp.
18. Латвийская культура в начале XX в.; Культурное строительство в Советской Латвии в 1917-1919 годах.; Культура латышского народа в 20-30-х годах XX в.; Развитие культуры в Советской Латвии.// История Латвийской ССР. Сокращенный курс. 2-е перераб. и доп. изд. Р. 1971, 374-389; 465-477; 556-581; 813-888.lpp.
19. Культурно-просветительная работа в латышских стрелковых полках// История латышских стрелков (1915-1920). Р., 1972, с. 681-719.lpp.
20. Andersone E. Par Raina dailrades metodi, raksti krājumos, grāmatās.//Raina dailrade. - R., 1954.-90.-142.lpp.
21. Andersone E. Latviešu literatūra 20. gadsimta sākumā//Latviešu literatūras vēsture, 1.d...-R., 1955.-279.-291.lpp.
22. Andersone E. Rainis (1865.-1929.g.)//Latviešu literatūras vēsture, 1.d. Mācības grāmata vidusskolai.-R., 1955.-292.-377.lpp.
23. Андерсоне Э. Культура латышского народа. Рост материального благосостояния и культуры трудящихся Советской Латвии//Краткий историко-экономический очерк.-М., 1956-с.39-49; 153-167.
24. Andersone E. Par Annas Brigaderes "Trilogiju"//A.Brigadere. Trilogija.-R., 1957.-5.-11.lpp.
25. Andersone E. Leona Paegles dzīve un dailrade 1890.-1926.// Leons Paegle. Kopoti raksti, 5.sēj. - R., 1958.-389.-509.lpp.
26. Andersone E. Leons Paegle (1890.-1926.)//Latviešu literatūras vēsture, 2.d. - R., 1958.-70.-93.lpp.
27. Andersone E. Andrejs Upīts//Latviešu literatūras vēsture, 2.d. - R., 1958.-105.-173.lpp.
28. Andersone E. Jānis Sudrabkalns//Latviešu literatūras vēsture, 2.d. - R., 1958.-174.-207.lpp.

29. Andersone E. J.Raina dzejas mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi "Galā un sākumā"//Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Valodas un literatūras institūta Raksti, 9.sēj. - R.,1958.-135.-207.1pp.
30. Andersone E. E.Birznieka-Upīša dailrades pamatlīnijas//E.Birznieks-Upītis. Izlase.-R.,1959.-3.-11.1pp.
31. Andersone E. Raina dailrade//J.Rainis. Izlase. R.,1959.-3.-15.1pp.
32. Andersone E. Padomju Latvijas skolas attīstība//Soc. Uzv. R.,1960.-131.-161.1pp.
33. Andersone E. Наука и просвещение//Нар Евр. 2.М.,1964-с.181-184.
34. Andersone E. Литература//Нар Евр.2.М.,1964--с.188-190.
35. Andersone E. Kultūras celtniecība Padomju Latvijā 1919.gadā//1919. Latv. R., 1969.-113.-130.1pp.
36. Andersone E. Lielais pamatšķiras dzejnieks - cīnā saucējs /Rainis///Karogs.-1954.-Nr.9.-83.-92.1pp.
37. Andersone E. Dzejolū krājums "Gals un sākums" Raina lirikas attīstībā//LPSR ZA Vēstis.-1958.-Nr.5.-15.-24.1pp.
38. Andersone E. Andrejs Pumpurs//Padomju Latvijas Komunists.-1959.-Nr.5.-48.-51.1pp.
39. Andersone E. Dzimteni, tautu brīvībai un brālībai veltīta dziesma /Par Raini///Karogs.-1959.-Nr.10.-121.-129.1pp.
40. Andersone E. Rūdolfs Blaumanis//Padomju Latvijas Komunists.-1959.-Nr.12.-34.-37.1pp.
41. Андерсон Е. Андрей Пумпур//Коммунист Советской Латвии.-1959- № 5-с.49-52.
42. Андерсон Е. Рудольф Блауман//Коммунист Советской Латвии.-1959- № 12-с.37-41.
43. Andersone E. Lielais reālists /I.Turgenevs///Padomju Latvijas Komunists.-1968.-Nr. 10.-34.-80.1pp.
44. Андерсон Е. Великий реалист /И.С.Тургенев//Коммунист Советской Латвии.-1968- № 10-с.36-41.
45. Andersone E., Indulēna I., Zeids T. Biedrības//Latvijas Mazā Enciklopēdija.-Riga, 1967.-1.sēj.
46. Andersone E. Izglītības biedrības//Latvijas Mazā Enciklopēdija.-Riga, 1967.-1.sēj.
47. Andersone E.,Zeids T. Kultūra//Latvijas Mazā Enciklopēdija.-Riga, 1968.-2.sēj.

48. Andersone E. Kultūras biedrības//Latvijas Mazā Enciklopēdija.-Rīga, 1968.-2.sēj.
49. Andersone E., Upīts J., Vitoliņš J. Rīgas Latviešu biedrība//Latvijas Mazā Enciklopēdija.-Rīga, 1970.-3.sēj.
50. Andersone E. Tautas augstskola//Latvijas Mazā Enciklopēdija.-Rīga, 1970.-3.sēj.
51. Andersone E. Par literatūras mācīšanu skolās // Padomju Latvijas Skola.-1957.-Nr.4.-71.-77.1pp.
52. Andersone E. Augstāk literatūras pētījumu idejiski teorētisko līmeni // Pad. Latv. Komunists.-1954.-Nr.8.-68.-79.1pp.-Rec. par grām.: J.Niedre. Latviešu literatūra, 2. 1850-1885.-R.:1953.
53. Андерсон Э. Выше идеино – теоретический уровень исследований по литературе // К.Сов. Латвии.-1954.-№8-с.76-80-Рец. на кн.: Ниедре Я. Латвийская литература, 2.-Р.: 1854.
54. Andersone E. Grāmata par Raini Krievijas pirmās revolūcijas laikā // Karogs - 1956.-Nr.2.-99.-104.1pp.-Rec. par grām.: Sokols Ē. Rainis un pirmā Krievijas revolūcija.-R.: 1955.
55. Andersone E. Pirmais darbs par latviešu padomju literatūras vēsturi // Pad. Latv. Komunisti.-1956.-Nr.4.-86.-88.1pp.-Rec. par grām. Apcerējumi par latviešu padomju literatūras vēsturi.-1.sēj., R.: 1955.
56. Андерсон Э. Первый труд по истории латышской Советской литературы // К. Сов. Латвии - 1956 - № 4 - с.92-94-Рец. на кн.: Очерки истории латышской советской литературы.-Т. I.-Р.: 1955.
57. Andersone E. Iesāktais darbs jāturpina // LPSR ZA Vēstis.-1971.-Nr.3.-149.-151.1pp.-Rec. par grām. Knope E. Vilis Knoriņš. - literatūras kritikis.- R.: 1970.

Nozīmīgākās rečenzijas par E. Andersones
zinātniskajiem darbiem.

Karaluns V. Īsi un populāri par Padomju Latvijas vēsturi un ekonomiku // Cīpa.-1956.-22. nov.

Граубин К. Новая книга о Латвийской ССР//Советская Латвия.-1956-4 дек.

Gintere Z. Vērtīgs darbs par latviešu strēlnieku literatūru // Padomju Latvijas Komunists.-1964.-Nr. 3.-86.-88. lpp

Sokols Ē. Vajadzīga grāmata // Karogs.--1964.-Nr.3.-126.-129. lpp.

Ābola M. Pie Raiņa dzejas dzīļajiem avotiem//Karogs.-1969.-Nr.2.-167.-169. lpp.

Kalnīnš J. Jauna monogrāfija par Raiņa dailradi//Padomju Latvijas Komunists.-1969.-Nr. 2.-82.-84. lpp.

Калнинь Я. Новая монография о творчестве Райниса//Коммунист Советской Латвии.-1969- № 2-с.86-88.

Damburs E. Patiesības, par kurām šķēpus nekrusto//Literatūra un Māksla.-1969.-22. marts.

akv. - akvarelis Saīsinājumu saraksts.

p. - papīrs

Pad. Latv. Komunists - Padomju Latvijas Komunists

Rec. - recenzija

R. - Rīga

sēj. - sējums

Soc. Uzv. - Sociālisma uzvara Latvijā. Padomju Latvijas
20. gadadienai veltīts rakstu krājums. (Latvijas
PSR Zinātņu akadēmija. Sabiedrisko zinātņu nodalas
birojs).

1919. Latv. - 1919. gads Latvijā /Rakstu krājums/
(Latvijas PSR Zinātņu akadēmija. Vēstures institūts).

ZA Vēstis - Zinātņu Akadēmijas Vēstis

ZA - Zinātņu Akadēmija

K. Сов. Латвии - Коммунист Советской Латвии.

M. - Москва

P. - Рига

Нар. Евр., 2 - Народы Европейской части СССР, 2.

Раздел: Латыши. (Народы мира. Этнографические
 очерки. Институт этнографии имени Н.Н.Миклухо-
 Маклая Академии наук СССР).

T. - ТОМ.

01.12.1994.

protokolu Nr. 11.

17

Nr.p.k. Virsraksts

Datejums Lapu
skaits Piezīmes

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

1. Zinātniskais un pedagoģiskais darbs.
- 1.1. Pētījumi par Raiņa dailradi un citu zinātnieku vērtējums par E. Andersones Raiņa dailrades izpētei veltītiem darbiem.
Kursa darbs Latvijas universitātē
1. "Sievietes Raiņa dailradē". 1932. 44
2. Manuskripti rakstiem "Raiņa dailrade" un "Raiņa poētika". 1948.-
Rokraksts, mašīnraksti ar autores sāk. 1950.g. 43
labojumiem.
3. K.Kraulīna atsauksme par E. Andersones manuskriptu "Raiņa dzīve un darbi".
Mašīnraksts ar K.Kraulīna labojumiem un E. Andersones vēlākajos gados izdarītām piezīmēm rokrakstā. 18.02.48. [1950.] 4
4. E.Andersones atbildes vēstule K.Kraulīnam par manuskriptu "Raiņa dzīve un darbi" un atminu pieraksts par diskusiju šajā jautājumā. Rokraksts. 05.03.48., [1950.] 6
5. Disertācija "Dzejolu krājums "Gals un sākums" Raiņa lirikas attīstībā". Iesiets mašīnraksts. [1957.]-1958. 409
6. Autoreferāts disertācijai "Dzejolu krājums "Gals un sākums" Raiņa lirikas attīstībā". Mašīnraksts, iespieddarbs. Krievu val. 1958. 31
7. Autoreferāra recenzentu saraksts. 15.05.58. 10
Mašīnraksts, krievu val.
8. Latvijas PSR ZA Literatūras sek-tora sēžu protokoli par E. Andersones disertācijas apspriešanu. 06.07.57., 24
Mašīnraksts, latviešu un krievu val. 14.05., 19.06.58.
9. Prof. A.Kenīga atzinums par E. Andersones disertāciju. Mašīnraksts ar A.Kenīga piezīmēm rokrakstā. 24
18.06.58.

1	2	3	4	5
10.	Prof. A.Kenīna atzinums par E.Andersones disertāciju. A.Kenīna autogrāfs. Mašīnraksts, krievu val.	19.06.58.	17	
11.	K.Ratnieka un E.Sokola recenzijas par E.Andersones disertāciju. Mašīnraksts, krievu val.	1958.	31	
12.	M.Kalves un M.Losbergas recenzijas par E.Andersones disertāciju. Rokraksti.	09.05., 18.06.58.	9	
13.	Manuskripta fragments grāmatai "Raina lirika". Nepabeigts ievada 1. variants. Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā.	[1950.]	6	
14.	Manuskripts rakstam "Rainis - latviešu dzejas revolucionāro tradīciju nodibinātājs". Mašīnraksts ar recenzenta piezīmēm rokrakstā.	[1950.]	30	
15.	Manuskripta fragmenti krājumam "Raina dzeja". Rokraksts un mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā. 1. sējums.	1960.- 1968.	86	Grāmata "Raina dzeja" (izd. "Zinātne" 1968.)
16.	Tas pats. Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā. 2. sējums.	1960.- 1968.	85	atrodas Kultūras dokumentu nod. bib- liotēkā.
17.	Tas pats. Rokraksts un mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā. 3. sējums.	1960.- 1968.	100	
18.	Fotomateriāli grāmatas "Raina dzeja" maketam.	1960.	21	T. sk. foto- materiāli, kas nav iespiesti grāmatā.
19.	Tas pats. Ar maketētēja piezīmēm.	1964.- 1966.	24	
20.	M.Maurinas recenzija par E.Ander- sones rakstu "Dagdas skiču burtnicas" un H.Grases anotācija par grāmatas "Raina dzeja" manu- skriptu. Mašīnraksts.	24.11.64., 29.10.65.	9	

1	2	3	4	5
21.	E.Dambura recenzija avīzē "Literatūra un Māksla" par grāmatu "Raina dzeja".	22.03.69.	2	
22.	E.Andersones atbildes vēstule E.Damburam par recenziju grāmatai "Raina dzeja". Rokraksts.	1969.	7	
1.2.	Pētījumiem savāktais materiāls.			
23.	E.Andersones piezīmju burtnīca ar zinām par Raina dzejolu krājuma "Gals un sākums" dzejolu rašanās laiku. Rokraksts.	1948.- 1957.	89	
24.	Izraksti no Raina piezīmēm dzejolu krājuma "Gals un sākums" tapšanas gaitā. Rokraksts.	1948.- 1957.	24	
25.	Izraksti no Raina vēstulēm un piezīmēm ar E.Andersones komentāriem. Rokraksti.	1950.- 1957.	48	
26.	Izraksti no Raina vēstulēm. Rokraksti.	1950.- 1957.	19	
27.	Izraksti no Raina dienasgrāmatām un piezīmēm. Rokraksti.	1950.- 1957.	25	
28.	Izraksti no periodikas par Raina dailradi. Rokraksti.	1950.- 1957.	17	
29.	Bibliogrāfija un izraksti no periodikas par literatūras jautājumiem un Raina dailradi. Rokraksti. Latviešu un krievu val.	[1950.] - [1960.]	37	
30.	Bibliogrāfija par Raina dailradi. Mašinraksts. Latviešu un krievu val. 1. sējums.	[1950.] - [1960.]	112	

1	2	3	4	5
31.	Bibliogrāfija par Raina dailradi. Rokraksts, latviešu un krievu val.		22	
	2. sējums.	/1950.-/ /1960./		
32.	Tas pats. 3. sējums. Rokraksts, mašīnraksts.	/1950.-/ /1960./	40	
33.	Tas pats. 4. sējums. Rokraksts.	/1950.-/ /1960./	34	31
34.	Izraksti no Raina vēstulēm piezīmēm un dzejoliem. 1. sējums. Rokraksts.	/1950.-/ /1960./	191	
35.	Tas pats. 2. sējums.	/1950.-/ /1960./	25	
36.	Presē publicētie raksti par Raini un viņa dailradi. Latviešu un krievu val.	1951.- 1955.	20	
37.	Izraksti no Raina vēstulēm, dienasgrāmatām un dzejoliem. Rokraksti.	1951.- /1960./	52	
1.3.	Pētījumi par izglītības, literatūrvēstures, kultūrvēstures tēmām un citu zinātnieku vērtējums par E.Andersones ieguldījumu šo tēmu izpētē.			
38.	Pārskats par vidusskolu labāko absolventu rakstu darbiem lat- viešu valodā.	1946.- 1947.	31	
39.	Manuskripts "Latviešu padomju literatūra" un tā mašīnraksti. Rokraksts, mašīnraksts ar autores papildinājumiem un labojumiem rokrokstā.	1948.- 1950.	44	
40.	E.Andersones raksts "Greizā spo- guli" par J.Niedres rakstu "Par viena plūduma teoriju latviešu literatūras zinātnē". Rokraksts.	1949.	17	

1	2	3	4	5
41.	K.Strazdina raksts "Skolotāju Avīzē" par recenzijām, kas veltītas E.Andersones darbam "Raksti literatūras vēsturei". un atsauksmespar minētās brošūras sērijas manuskriptu". 1949., Iespieddarbi, rokraksts.		5	
42.	Brošūras: "Raksti literatūras vēsturei" ar E.Andersones piezīmēm tekstā. Piezīmes rokrakstā.	1950.- 1951.	502 502	
43.	Raksts "Par sociālistiskā reālisma aizsākumiem latviešu pirmspadomju literatūrā". Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā.	1950.	15	
44.	E.Andersones raksti presē par izglītības un kultūras attīstību Padomju Latvijā. Iespieddarbi.	/1950./- 1969.	75	
45.	Manuscripta fragments grāmatā "Latviešu literatūras vēsture" 1. daļai. Mašīnraksts ar autores piezīmēm un papildinājumiem rokrakstā.	1950.-g. sāk.- 1955.	79	
46.	Manuscripta "Latviešu un krievu tautu draudzības atspoguļojums latviešu literatūrā" fragmenti. Rokraksts.	1950.g. sāk.	14	
47.	Manuscripti rakstiem par kultūru Latvijā XX gs. 20.-30. gados un Latvijas PSR. Dokumenti izmantoti, strādājot pie "Latvijas PSR vēstures" saisinātā kursa un "Latvijas PSR vēstures 2. pārstrādātā izdevuma sastādīšanas. Rokraksts, mašīnraksts ar autores labojumiem un papildinājumiem rokrakstā.	1950.g.vid.	100	
48.	Manuscriptu "Senās Rīgas kultūra" un "Jaunās Rīgas kultūra" fragmenti. Rokraksts, mašīnraksts.	/1950./	26	
49.	"Kultūras celtniecība Padomju Latvijā 1917.-1919" melnraksta fragmenti u.c. manuscripti par izglītību un kultūru.	/1950./	68	68

26

1	2	3	4	5
Manuskripts "Kultūras celtniecība Padomju Latvijā 1914-1919". publicēts "История Латвийской ССР" сокращённый курс.	R., 1955.			
Rokraksts; mašīnraksts ar autores papildinājumiem rokrakstā.				
50. Manuskripts "Padomju kultūras celtniecība" un manuskripta fragmenti pētījumiem par latviešu tautas kultūru un izglītību Padomju Latvijā. Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā.		142		
		/1950./		
51. Manuskripta fragmenti apcerējumiem par latviešu literatūru XIX gs. 90. gados un XX gs. sākumā. Dokumenti izmantoti grāmatai "Latviešu literatūras vēsture" 2. daļai; R., 1958. un "Latvijas PSR vēsture" 3. sējumā; R., 1959. Mašīnraksta fragmenti ar autores labojumiem rokrakstā.		/1950./	196	
52. Manuskripts "Latviešu tautas kultūra XX gs. 20. un 30. gados" Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā.		27		
		/1950./		
53. E. Andersones atsaukemes par rakstiem literatūrvēstures jautājumiem. Mašīnraksts.			18	
		1955.-		
		1978.		
54. Manuskripts rakstam "Par literatūras macīšanu skolās" ar programmām un metodiskiem norādījumiem. Raksts publicēts žurn. "Padomju Latvijas Skola" 1957.g. 4.nr. Rokraksts, mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā.		63		
55. Manuskripta fragments rakstam par J. Sudrabkalnu literatūras mācību grāmatai vidusskolām. Mašīnraksts ar autores labojumiem 1958. rokrakstā.		30		
		1957.-		

1	2	3	4	5
56.	Ievada manuskripts "E.Birznieka- Upīša dailrades pamati" grāmatai "E.Birznieks-Upīts. Izlase". Mašinraksts.	1958.- 1959.	13	
57.	E.Andersones atsauksmes par K.Krauliņa u.c. zin. pētījumiem literatūrvēsturē. Mašinraksts ar autores labojumiem rokrakstā.	1958.- 1960.	98	
58.	Manuskripts "Padomju Latvijas skolas attīstība". Raksts publicēts rakstu krā- jumā "Sociālisma uzvara Latvijā" R., 1960. Mašinraksts ar autores labojumiem rokrakstā.	1959.- 1960.	54	
59.	XIII nodalas manuskripts grā- matai "Latvijas PSR vēsture" 2., pārstrādātajam un papildi- nātajam izdevumam. Mašinraksts ar autores papildi- nājumiem rokrakstā.	1960.g.vid.- 1967.	45	
60.	Manuskripts rakstam par latviešu kultūru "Latvijas PSR vēstures" saisinātajam kursam, LME 2. sēj. sadālai "Kultūras biedrības" un melnraksti par kultūras attī- tības jautājumiem Latvijas PSR. Rokraksts, mašinraksts.	1960.g.vid.- 1967.	195	
61.	XIV nodalas manuskripts grā- matai "Latvijas PSR vēsture" 2. pārstrādātajam un papildi- nātajam izdevumam krievu va- lodā. Mašinraksts ar autores papildi- nājumiem rokrakstā.	1960.g.vid.- 1971.	33	
62.	Manuskripts "Rīgas skolas (1860- 1917)". Mašinraksts.	1960.g.vid.- 1970.g. sāk.	101	
63.	Raksti par literātiem K.Pelēko (Upmalī) un O.Rihteru (Joasu). Mašinraksti.	1973.	11	

1	2	3	4	5
1.4.	Pētījumiem savāktais materiāls.			
64.	E.Andersones zinātniskajos darbos izmantotās laikabiedru atminas. Rokraksts.	05.10.57., 17.02.58., 1960.g.sāk.	23	
65.	Piezīmes, izraksti no dokumentiem par kultūru un izglītību Latvijas PSR.	1950.g.sāk.- 1960.g.2.puse	51	
66.	Izraksti no dokumentiem, piezīmes par Rīgas skolu vēsturi un skolām Baltijā 19 gs.b. - 20.gs.sāk. Rokraksti.	- " -	47	
67.	Tas pats.	- " -	25	
68.	Tas pats.	- " -	76	46
69.	Tas pats.	- " -	165	135
70.	Tas pats.	- " -	37	34
71.	Tas pats.	- " -	96	96
72.	Tas pats.	- " -	94	94
73.	Tas pats.	- " -	207	207
74.	Tas pats.	- " -	161	161
75.	Tas pats.	- " -	79	79
76.	Tas pats.	- " -	51	51
77.	Tas pats.	- " -	43	43
78.	Tas pats.	- " -	149	149
79.	V.Valeipa piezīmes par J.Niedres grāmatu "Latviešu folklorā". Rokraksts.	1948.	46	46
80.	K.Kraulīna tēzes diskusijai LVU zinātniskās padomes atklātajā sēdē par sociālistisko reālismu latviešu literatūrā.	20.11.52.	6	6
81.	Prof. J.A.Jansona referāts par latviešu tautas dziesmu publicēšanas pamatprincipiem.	1953.	24	24
1.5.	Pētījumi par latviešu strēlniekiem, atsauksmes par E.Andersones veikumu tēmas izpētē.			
82.	Manuskripta "Strēlnieku cīnu problēmas latviešu literatūrā 1915-1940" fragmenti.	1960.- 1963.	121	121

1	2	3	4	5
83.	Manuskripta "Sarkanais strēlnieks latviešu literatūrā 1. daļas fragmenti. Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā. 1. sējums.	1960.- 1963.	116 118	
84.	Tas pats. 2. sējums.	1960.- 1963.	53	
85.	Tas pats. 2. daļas fragmenti. 3. sējums.	1960.- 1963.	117 119	
86.	Tas pats. 4. sējums.	1960.- 1963.	88	
87.	Manuskripts "Sarkanais strēlnieks latviešu literatūrā". 2. daļa. Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā. 1. sējums.	1960.- 1963.	63	
88.	Tas pats. 2. sējums.	1960.- 1963.	74 74	
89.	Tas pats. 3. sējums.	1960.- 1963.	94 94	
90.	Tas pats. 4. sējums.	1960.- 1963.	118 118	
91.	Manuskripta "Sarkanais strēlnieks latviešu literatūrā" 3. daļa. Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā. 1. sējums.	1960.- 1963.	100 100	
92.	Tas pats. 2. sējums.	1960.- 1963.	93 93	
93.	Tas pats. 3. sējums.	1960.- 1963.	70 70	
94.	Tas pats. 4. sējums.	1960.- 1963.	98 98	
95.	Tas pats. 5. sējums.	1960.- 1963.	118 118	
96.	Tas pats. 6. sējums.	1960.- 1963.	87 87	

1	2	3	4	5
97.	Fotomateriāli ar maketētāja piezīmēm grāmatas "Sarkanais strēlnieks latviešu literatūrā" maketam.	1962.- 1963.	42	
98.	J.Juliana {Baloža} un P.Baumana {Lavina} atsauksmes par E.Andersones grāmatas manuskriptu un grāmatu "Sarkanais strēlnieks latviešu literatūrā". Rokraksts, mašīnraksts.	18.03. 20.08.62., 12.08.63.	15	
99.	Melnraksti par kultūras un izglītības darbu latviešu strēlnieku pulkos. Rokraksts. 1.sējums.	1960.g.sāk.	91	
100.	Tas pats. 2.sējums.	1960.g.sāk.	65	
1.6.	Pētījumiem savāktais materiāls.			
101.	Bibliogrāfija par latviešu strēlniekiem. Rokraksts.	1960.g.sāk.	26	
102.	Izraksti no periodiskiem izdevumiem ("Brīvais Strēlnieks", "Cīpa" u. c.) par latviešu strēlniekiem Padomju Krievijā. Rokraksts. 1.sējums.	1960.g.sāk.	119	
103.	Tas pats. 2.sējums.	1960.g.sāk.	217	
104.	Piezīmju burtnīcas ar izrakstiem no periodiskiem izdevumiem par latviešu strēlniekiem Padomju Krievijā un kultūras darbu Latvijā 1919. gadā. Rokraksts.	1960.g.sāk.	95	
105.	Piezīmes un izraksti no dokumentiem par skolu bibliotēku un klubu darbu latviešu strēlnieku pulkos un divīzijās Padomju Krievijā 1920.gadā. Rokraksti.	1960.g.sāk.	154	

1	2	3	4	5
106.	Piezīmes, izraksti no dokumentiem un periodiskiem izdevumiem par latviešu strēlniekiem un kultūras dzīvi Padomju Krievijā 1915.-
1920.g.g.
Rokraksti.	1960.g.sāk.	79	
107.	Piezīmes, izraksti no periodiskiem izdevumiem par latviešu strēlniekiem un kultūras darbu strēlnieku pulkos 1915.-1930.g.g.
Krievijā.
Rokraksti.	1960.g.sāk.	34	
108.	Piezīmes, izraksti no dokumentiem un periodiskiem izdevumiem par latviešu kultūras dzīvi un izglītību Padomju Krievijā.
Rokraksti latviešu un krievu val.	1960.g.sāk.	259	
109.	Izraksti no dokumentiem par kultūras un izglītības darbu latviešu strēlnieku pulkos un divīzijās Padomju Krievijā 1918.-1920.g.g.
Rokraksti latviešu un krievu val.	1960.g.sāk.	200	
110.	Izraksti no latviešu strēlnieku divīzijas (Latdivīzijas) kultūrizglītības darbinieku aspriedes protokola Čapliginas ciemā 1920.g. 17. un 18. maijā.
Rokraksts, latviešu un krievu val.	1960.g.sāk.	41	
111.	Izraksti no dokumentiem par "Latdivīzijas" politnodaļas darbu Padomju Krievijā 1920.g.
Rokraksts, latviešu un krievu val.	1960.g.sāk.	36	
112.	Izraksti no dokumentiem par skolu izveidošanu latviešu strēlnieku pulkos Padomju Krievijā 1919.-
1920.g.g.
Rokraksts.	1960.g.sāk.	21	
113.	Izraksti no dokumentiem un periodiskiem izdevumiem par latviešu strēlnieku darbību un nozīmi no 1929.-
1931.g.g. Rokraksts, latviešu un krievu val.	1960.g.sāk.	26	26

1	2	3	4	5
114.	Izraksti no dokumentiem par latviešu strēlnieku un partizānu atmiņu vākšanu Padomju Krievija 1930-tajos gados un latviešu strēlnieku jubilejas un atmiņu vākariem 1920.g. 20.aprīli un 1934.g. 9. aprīli. Rokraksts.	1960.g. sāk.	55	
115.	Latviešu strēlnieku-literātu P.Baumaga un K.Jākobsona autobiogrāfijas. Rokraksts.	1960.g. sāk.	5	
116.	Izraksti no Raiga Literatūras un mākslas vēstures muzeja fondu materiāliem par latviešu strēlniekiem-literātiem. Rokraksts.	1960.g. sāk.	61	
117.	Lektores darba materiāli.	1960.g. sāk.		
118.	Lekciju materiāli latviešu literatūras vēsturē. Rokraksts latviešu un krievu valodā.	1950.- /1960./	107	
119.	A.Upiša manuskripts "Latviešu literatūras vēsture". Mašinraksts (fragmentārs, 3. eks.) UN.E.Andersones piezīmes par literatūras vēsturi.	1950.- /1960./	228	vairākas ieplēstas lapas, bo- jāts teksts
2.	Literārais darbs.			
2.1.	Literārais spraksts "Realisti", atsaukumes un diskusijas par šo darbu.	1944.	214 262	
120.	Grāmatas "Realisti" manu- skripts. Mašinraksts ar autores labojumiem rok- rakstā. 1.dala. 1.-6.nodala.	1960.g. 2.puse	62	
121.	Tas pats. 1. dala. 7.-11. nodala.	1960.g. 2. puse	66	
122.	Tas pats. 1.dala. 12.-14.nodala.	1960.g. 2.puse	55	

1	2	3	4	5
123.	Tas pats. 1. daļa. 15.-17. nodala.	1960.g.2.puse	56	
124.	Tas pats. 1. dala. 17.nod. nobeigums - 21.nodala. 1960.g.2.puse	68		124
125.	Tas pats. 1. dala. 21.nod. nobeigums - 22. nodala. 1960.g.2.puse	40		
126.	Tas pats. 1. dalas nobeigums, 2. dalas 1. un 2. nodalas.	1960.g.2.puse	18	
127.	Tas pats. 2. nod. nobeigums - 4.nodala	1960.g.2.puse	46	
128.	Tas pats. 2.dala. 5.-6.nodala	1960.g.2.puse	45	
129.	Tas pats. 2.dala. 7. nodala	1960.g.2.puse	32	2
130.	Tas pats. 2. dala. 8.-11.nodala	1960.g.2.puse	74	4
131.	Tas pats. 2.dala 12.-14. nodala	1950.g.2.puse	42	
132.	Tas pats. 2. dala 15.-18. nodalas	1960.g.2.puse	56	6
133.	Tas pats. 2. dala 18.nod. nobeigums - 19.nodala	1960.g.2.puse	42	
134.	Fragmenti no manuskripta "Reālisti" (nodalas, kas nav iespistas grāmatā). Rokraksts.	1960.g.2.puse- 1970.	23	3
135.	E.Andersones runu melnraksti sanāksmēs, sakarā ar grāmatas "Reālisti" izdošanu. Rokraksts.	1970.g.sāk.	10	
136.	J.Kalnīga atsaukame par manu- skriptu "Reālisti" ar E.Ander- sones piezīmēm tekstā.	1970.g.sāk.	6	

1	2	3	4	5
137.	Z.Voznakas vēstules "Literatūras un Mākslas" redakcijai un minētās avizes kritikas nodalas līdzstrādnieces V.Eisules vēstule Z.Voznakai par grāmatu "Reālisti". V.Eisules vēstulē ir E.Andersones piezīme rokrakstā.	1973., 24.04.1973.	8	
138.	Aknīstes vidusskolas skolēnu un Daugavpils pedagoģiskā institūta fizikas-matemātikas fakultātes I un II kursta studentu sacerējumi par grāmatu "Reālisti". Rokraksti, ar E.Andersones piezīmēm.	1970.g.sāk.	25	
139.	Raksti periodikā par grāmatu "Reālisti".	1972., 1973.	20	
2.2.	Literārs apraksts "Uguns pazemē" ("Reālistu" turpinājums).			
140.	Literārā apraksta "Uguns pazemē" manuskripts. Mašinraksts ar autores labojumiem rokrakstā. 1.-7. nodala.	1970.g.2.puse- 1979.	89	
141.	Tas pats. 8.-10. nodala.	1970.g.2.puse- 1979.	36	
142.	Tas pats. 11.-19. nodala.	1970.g.2.puse- 1979.	117	
143.	Tas pats. 20.-22.nodala. 4.sējums.	1970.g.2.puse- 1979.	53	
144.	Tas pats. 23.-29.nodala. 5.sējums.	1970.g.2.puse- 1979.	87	
145.	Manuskripta "Uguns pazemē" 19.nodala "Viisi par vienu" melnraksts. Rokraksts.	1970.g.2.puse- 1979.	29	
146.	Manuskripta "Uguns pazemē" fragmentu publikācijas Daugavpils avīzē "Avangards". Avīzē "Avangards" 09.10.1979. tekstā E.Andersones piezīmes rokrakstā.	1970.g.2.puse- 1979.	14	
2.3.	Darbam savāktais materiāls.			
147.	Literārajiem darbiem "Reālisti" un			

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

"Uguns pazemē" savāktais
materiāls par I.Siliņu u.c. 1960.g.2.puse-
1970.g.sāk.;
Daugavpils 1. vidusskolas 1977.;
audzēkņiem un citu autoru 1978.;
raksti periodikā par komjau- 1980.
niešiem-pagrīdniekiem.
Rokraksts, iespieddarbi.

90

2.4. Literārais apcerējums "Neaizmiratamie" un dramatizēts tēlojums par L.Paegli.

148. Manuskripta "Neaizmirstamie"
/"Karogu augstāk"/ melnraksts,
tā fragmenti, nodala "Ar
komunāru aicinājumi, apcerē-
juma 3. uzmetums (Fragmentārs).
Mašīnraksti ar autores labo-
jumiem un papildinājumiem
rokrakstā. 1960.g.2.puse- 532
1970.

149. Manuskripts "Neaizmirstamie".
Mašīnraksts ar autores labo-
jumiem rokrakstā. 1960.g.2.puse- 123
1970.

150. Atsaukemes par manuskriptu
"Neaizmirstamie". 1983.-1984. 15
Rokraksts, mašīnraksts.

151. Manuskripts "Gaisma, kas
nedzisst".
Dramatizētā tēlojuma "Cietumi
nelīdz" variants.
Mašīnraksts ar autores labo-
jumiem rokrakstā. 1984. 155

152. Melnrakstu uzmetumu frag-
menti no manuskriptiem
"Cietumi nelīdz" un "Gaisma",
kas nedziest". 1980.g.sāk.- 111
1984.

2.5. Darbam savāktais materiāls.

153. Laikabiedru atminas par /1970./-
L.Paegli. Rokraksti- 1980.g.sāk. 136

154. E.Andersones piezīmes par
L.Paegles dzīvi. 1970.-
Rokraksts. 1980.g.sāk. 30

155. Izraksti no dokumentiem un
periodiskiem izdevumiem par
L.Paegles biogrāfiskajiem
datiem, dzīvi un darbu. 1970.-
Rokraksts. 1980.g.sāk. 65

1	2	3	4	5
2.6.	Atmīnu tēlojums "Pasauli meklējot".			
156.	Manuskripts "Pasauli meklējot". Mašīnraksts ar autores labo- jumiem rokrakstā. 1. dala "Dienu ausmā". 1. sējums.	1960.g.2.puse- /1973./	100	
157.	Tas pats. 2. sējums.	1960.g.2.puse- /1973./	102	
158.	Tas pats. 3. sējums.	1960.g.2.puse- /1973./	75	
159.	Tas pats. 4. sējums.	1960.g.2.puse- /1973./	64	
160.	Manuskripts "Pasauli meklējot". 2.dala "Kad Rīga sauc ...". 1.sējums.	1960.g.2.puse- /1973./	100	
161.	Tas pats. 2.sējums.	1950.g.2.puse- /1973./	100	
162.	Tas pats. 3.sējums.	1960.g.2.puse- /1973./	65	
163.	Tas pats. 4.sējums.	1960.g.2.puse- /1973./	54	
2.7.	Dzejolu krājumi.			
164.	Manuskripts "Gaismas slāpes". I.dala "Karogi sauc". Mašīnraksts ar autores labo- jumiem rokrakstā.	1960.g.b.- 1970.g.sāk.	51	
165.	Tas pats. 2. dala "Lai skan pāri".	1960.g.b.- 1970.g.sāk.	33	
166.	Tas pats. 3. dala "Kad sāpēm spēkā jāparaug"	1960.g.b.- 1970.g.sāk.	35	
167.	Tas pats. 4. dala "Līdz cilvēkam izaugt"	1960.g.b.- 1970.g.sāk.	60	
168.	Manuskripts "Dzīvie avoti". I. dala "Kad zeme ar dzīvību runā" Mašīnraksts ar autores labo- jumiem rokrakstā.	1970.g.sāk.	38	

1	2	3	4	5
169.	Manuskripts "Dzīvie avoti" 2. dala "Laiku balsis"	1970.g.sāk.	53	
170.	Tas pats. 3.dala "Dienu nerimtībā".	1970.g.sāk.	51	
171.	Tas pats. 4.dala "Atbalsis vakarkrēslā"	1970.g.sāk.	53	
172.	Manuskripts "Un uzzied saule" I. dala "Saules lasītes". Mašīnraksts ar autores labojumiem rokrakstā.	1970.g.sāk.	23	
173.	Tas pats. 2. dala. "Celā pa nakti"	1970.g.sāk.	100	
174.	Tas pats. 3. dala "Un uzausa gaisma"	1970.g.sāk.	50	
175.	Tas pats. 4. dala "Zvaigznes spēks"	1970.g.sāk.	78	
176.	Tas pats. 5. dala "Un uzzied saule"	1970.g.sāk.	48	
2.8	Atmiņu tēlojums "Jūnija gaismā".			
177.	Manuskripts "Jūnija gaismā". 1.-11. nodala Mašīnraksts ar autores labo- jumiem rokrakstā.	1970.g.sāk.- /1980./	121	
178.	Tas pats. 11.nod. nobeigums- 22. nodala.	1970.g.sāk.- /1980./	140	
2.9.	Sarakste par tēlojumu un raksti periodikā par E.Andersones literāro darbību.			
179.	Sarakste ar izdevniecību "Zvaigzne" par manuskriptu "Jūnija gaismā". D.Zigmontes, A.Stara recen- zijas un E.Andersones atbil- des vēstulē par manuskripta literāro vērtību. Rokraksts, mašīnraksts.	1980.-1983.	17	
180.	Raksti periodikā par E.Ander- soni un viņas literāro darbību. Iespieddarbi.	1970.-1980. g. sāk.	26	

1	2	3	4	5
3.	Dienesta un biogrāfiskie dokumenti.			
181.	A. Grigula, A. Saksess, J. Niedres atsauksmes par LPSR Izglītības ministrijas literatūras vēstures programmas projektu. Mašīnraksts.	1948., 10.06.48.		6
182.	E. Andersones pieraksti no debatēm un debašu mašīn- raksts par literatūras vēsturi un sociālistisko reālismu. Rokraksts, mašīnraksts.	1952.	56	
183.	ZA apspriežu protokoli, projekti, instrukcijas, ierosinājumi un priekš- likumi par ZA sagatavoja- miem izdevumiem. Rokraksts, mašīnraksts.	1950.g.sāk- 1960.g.sāk.	63	
184.	E. Andersones sagatavoti pārskati par ZA valodas un literatūras institūta Folkloras sektora un Teksto- logijas un literārā manto- juma sektora darbu. Mašīnraksts.	1958.	14	
185.	E. Andersonsei adresēta Izglītības ministrijas darba instruk- cija par darba organizāciju dokumentu atlasē, sastādot dokumentu krājumu par kul- tūras celtniecību Latvijas PSR. Mašīnraksts, krievu val.	15.06.61.	20	
186.	Latvijas PSR Mazās enciklo- pēdijas Galvenās redakcijas matodisko norādījumu pro- jekts un E. Andersones piezīmes par "Mazās enciklo- pēdijas" vārdu sastāva pro- jektu. Rokraksts, mašīnraksts.	1960.g.sāk., 17.Ie.63.	42	
187.	E. Andersones un A. Grigula atsauksmes par ZA Valodas un Literatūras institūta sastādito biogrāfisko vārd- nīcu "Latviešu literatūras darbinieki". Mašīnraksts.	1964., 18.05.64.	27	

1	2	3	4	5
188.	E.Andersones dienasgrāmatas fragmenti un atmiņas par Rīgas 4. vidusskolu un tikšanos ar Raini. Rokraksts.	1960.g.b., 18.01.67.		31
189.	Izzina par E.Andersones miršanas registrāciju.	15.12.93.		1
4.	Sarakste.			
4.1.	Vēstules E.Andersonei.			
190.	J.Baloža (J.Juliana) vēstules un atklātnes E.Andersonei.	1959.-1961.		27
191.	J.Baloža zīmētais apsveikums E.Andersonei. p., akv., tuša.	21.06.60.		2
192.	J.Baloža vēstules, fotogrāfija, atklātnes E.Andersonei.	1961.-1962.		19
193.	J.Baloža vēstules un atklātnes E.Andersonei.	1962.-1964.		41
194.	Tas pats.	1965.-1971.		21
195.	K.Miesnieka vēstule E.Andersonei.	1963.		2
196.	V.Zetrova vēstule E.Andersonei par I.Golosovska romānu "Četri no Martas ielas" un E.Andersones atbildes vēstule - recenzija par romānu. Mašīnraksts, rokraksts, krievu val.	15.08.67., 1967.		13
197.	Vēstules, atklātnes, ielūgums no bijušajiem audzēkniem, prospekts par Daugavpils 1. vidusskolu.	1979., 1981.-1982.		35
4.2.	E.Andersones vēstules.			
198.	E.Andersones vēstule J.Kalnbērzinam par sociālistisko realismu latviešu literatūrā un literatūras vēstures jautājumiem.	1952.		19

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

199. E.Andersones vēstules
melnraksts par Daugavpils
1. vidusskolas audzēk-
niem. 1960.g.sāk. 2
200. E.Andersones vēstules
Daugavpils 1. vidusskolas
7- klasses pionieriem
par I.Siliņu. 1970.g.sāk. 92

Šajā aprakstā iekļautas 200 (divi simti) lietai no
Nr. 1-200 ^{tai} litera Nr. 119a., izlaisti Nr. 119
skaitā

Aprakstu sastādīja:

Vecākā zinātniskā
līdzstrādniece

L.Klavina.

Sektora vadītāja

A.Gūtmane

Nodalījās vadītājs

M.Brancis

37

Atsauksme par Emmas Andersones fondu Latvijas Valsts arhīvā.

Emma Andersonone nodzīvojusi garu un darbīgu mūžu. Lielākā daļa no manuskriptiem , publikācijām vai to radišanas gaitā vāktajiem materiāliem ietverti šajā fondā. Galvenokārt laikmetā apstākļu radītās nepieciešamības dēļ viņas nozīmīgākais devums latviešu kultūrā bijis saistīts ar literatūrvēsturisku jautājumu risināšanu. Pirmajā pēckara posmā E. Andersononei bija uzdots sagatavot marksistiskās ideo- logijas garā vairākas brūšūras, ko latviešu literatūrvēstures apguvē izmantoja skolās 50. un 60. gados, tā vairākām skolnieku paaudzēm veidojot toreiz par vienīgi pareizo atzīto šķirisko pieeju rakstnieku personību un literāro sacerējumu vērtēšanā, pie kam šī pieejā nemaņīgi saglabājās arī turpmākajā E. Andersones radošajā darbībā. Līdztekus šim uzdevumam E. Andersonone ir vākusī materiālus pat latviešu skolu vēsturi, ar lielu aizrautību pētījusi revolucionārās idejas Raina un L. Paegles dailradē. Liels daļa teriālu klāsts, kas daļēji savukts toreiz tikko atvērtajā "Prometeja" fondā, radies gatavojojot izdošanai, manuprāt, nozīmīgāko E. Andersones zinātnisko pētījumu - grāmatu "Sarkanais strēlnieks latviešu literatūrā". Tajā attspogulojās zināmas , kaut arī niecīgas, izmainas autores pieejā literatūrai, kas bija saistītas ar vispārējām atkušņa parādībām vēstures zinātnē 60. gadu pirmajā pusē.

Pārējais fondā pārstāvētais apjomīgais materiāls raksturo galvenokārt Emmas Andersones literāros mērinājumus, cenšoties literāri apstrādāt sava garā mūža pieredzi. Vienīgais šāda veida materiāls, ko ar lielām grūtībām izdevās publicēt grāmatā, bija "Reālistu" I daļa, kas vēlāk tika asi kritizēta no mākslinieciskā viedokla. Pārējo literāro sacerējumu mākslinieciskais līmenis ir vēl apšaubāmāks.

Kopumā Emmas Andersones fondu arhīvā būtu vēlams saglabāt. Šis materiāls varētu izraisīt interesi nūkanajām paaudzēm galvenokārt no psihologiskā viedokļa problemātikā par personības veidošanos laikmetu mijā, par pielāgošanos padomju varas kultūrpolitikai, par neatlaidīgo turēšanos pie sociālistiskās kultūras revolūcijas idejas vēl ilgi pēc tam, kad šī ideja Latvijā tika nopietni diskutēta un noraidīta. Autobiogrāfiskā romāna un dzejas mērinājumi, sarakste ar J. Balodi (Juliānu) tāpat var noderēt šīs domas ilustrācijā . Pašreizējā veidā fonds ir sakārtots, tā apraksts ir pārskatāms, bet fondam kopumā ir visai maz saistības ar kultūras un mākslas darbinieku dokumentāciju.

27. septembrī 1994.g.

B. Dzintars
/Dzintra Viksna , Dr. hist./

Arrat et al.

titulāra lapas
satura rādītājs lapas
trietējārs lapas
si tematizācijas
stema lapas
rādītāji lapas

1. 1955 200 litaus
tais skaita litera Nr. 119^a litaus ižlaistos Nr. 119
1955 03. 05. išleista. B Vizlaištas Nr. 119

LVIA erhiy. *Maurice*.
L'eterejil n'eivis i akelisitje aiametka? ujsmeliq - unut
Bjeeku a erotus espiras i , anqleim tra jum , asmants ebtolingoqua
Uv maldibatq wabnira mabzidqalv xo esultaine alid xax , tsultaneet

Šīm lietā 37 / trīsdesdesmit
septēnas) numurētas lapas

1996. g. «03.» 01

Archivists